

Ogólne wskazówki do pracy w szkole i w domu dla dzieci z zaburzeniami przetwarzania słuchowego:

A. Miejsce w klasie:

- Miejsce blisko centrum wydarzeń (ok. 1-1,5m) , ale może to być również (2-3 m.), wówczas uczeń będzie mógł wychwytywać wszystkie sygnały wizualne i słuchowe oraz łatwiej skoncentrować się na lekcji,
- Unikać hałasów, należy unikać sadzania dziecka przy oknie, obok drzwi, bulgoczącego akwarium, brzęczącej lampy, kapiącego zlewu itp.
- Należy zapewnić dziecku spokojne miejsce do spokojnej samotnej pracy, zarówno w szkole, jak i w domu,
- Jeśli to konieczne należy zapewnić zatyczki do uszu lub nauszniki.

B. Zdobycie i utrzymanie zainteresowania ucznia:

- Korzystamy z multisensorycznych metod przyswajania wiedzy, zwracamy uwagę za pomocą bodźców wzrokowych i słuchowych.
- Nawiązujemy kontakt wzrokowy z dzieckiem podczas mówienia. W domu w czasie rozmowy wyłączmy telewizor, radio i zawsze mówimy do dziecka przebywając w tym samym pokoju.
- Zwracamy uwagę dziecka na istotne zagadnienia mówiąc „ To bardzo ważne”, „zapamiętaj to”, "zapisz".
- Korzystamy z przewidywalnego rozkładu dnia opartego na rutynowych czynnościach.
- Pomagamy w sporządzaniu notatek, uczniowi może być trudno jednocześnie zwracać uwagę na nauczyciela i jego głos oraz zapisywać najważniejsze informacje. Kiedy jest ku temu wskazanie, należy udostępnić dziecku notatki do wklejenia.

C. Kiedy zwracamy się do dziecka:

- Mówimy wyraźnie, powoli, utrzymując odpowiednią głośność.
- Różnicujemy ton głosu i szybkość mówienia, aby podtrzymać skupienie dziecka i podkreślić najważniejsze informacje,
- Wykorzystujemy naturalne gesty podkreślające słowa, jednak nie na tyle intensywnie, by rozproszyć dziecko.
- Wydajemy bezpośrednio nieskomplikowane polecenia.
- Wydajemy polecenia w odpowiedniej kolejności, jedno po drugim.
- Dajemy odpowiedni czas na przyswojenie każdego z poleceń,
- Jeśli trzeba powtarzamy polecenie, najlepiej używając prostszego języka.
- Jeśli to możliwe pokazujemy, czego wymagamy od dziecka (można pisać polecenia na tablicy podczas ich wypowiedziania, zapisać listę etapów wiodących do celu).

- Zachęcamy, aby w razie potrzeby uczeń prosił i dodatkowe wyjaśnienia (nigdy nie komentujemy takich próśb „A co, nie słuchałeś?”).
- Sprawdzamy, czy dziecko zrozumiało polecenia, prosząc ucznia o ich powtórzenie własnymi słowami.
- Często sprawdzamy postępy dziecka, upewniając się, czy pracuje zgodnie z poleceniami (dzięki temu uniknie wykonania świetnej pracy nie na temat).
- Zwracamy uwagę na przypadki unikania wykonywania poleceń, które mogą świadczyć o braku ich zrozumienia.
- Wszystkim pracuje się lepiej, gdy na jednego nauczyciela nie przypada zbyt wielu uczniów.

D. Stosujemy taktyki wstępnego prezentowania i powtarzania materiału:

- Powtarzamy wcześniej przyswojony materiał, zanim przedstawimy dzieciom nowy materiał,
- Przed główną prezentacją wstępnie przedstawiamy nowy materiał, np. za pomocą krótkiego streszczenia lub wcześniejszego zaopatrzenia dzieci w pisemne materiały.
- Pokazujemy w jaki sposób przyswajane informacje odnoszą się do życia dziecka.
- Na tablicy zapisujemy rozkład zajęć wraz z nowym słownictwem.
- Często podsumowujemy najważniejsze informacje i zachęcamy do tego samych uczniów,
- Dzieci z CAPD zyskują na zindywidualizowanej pomocy.

E. Ułatwiamy zarządzanie czasem:

- Dajemy dziecku więcej czasu na pisanie sprawdzianów i indywidualne odpowiedzi,
- Dzielimy zadania na etapy, aby uniknąć zmęczenia ucznia.
- Najtrudniejsze zadania przeprowadzamy na początku szkolnego dnia.
- Zachęcamy dzieci do używania organizatorów, zeszytów ćwiczeń i nadzorujemy sposób ich wykorzystania.

F. Nauczamy technik kompensacyjnych:

- Zachęcamy dziecko do stosowania multisensorycznych metod przyswajania wiedzy, np. jednoczesnego wypowiedziania, zapisywania i wizualizacji materiału, który ma zostać zapamiętany (np. niektórym uczniom pomaga udawanie, że zapisują informacje palcem w powietrzu).
- Jeśli dysgrafia uniemożliwia odczytanie, zaleca się pisanie prac domowych na komputerze i udostępnienie komputera na sprawdzianach w szkole.
- Jeśli to konieczne, pozwalamy dziecku cicho wypowiadać zapisywane informacje.
- uczymy dziecko wykorzystywania tabelek jako wizualnego wsparcia przy zapamiętywaniu informacji.

- Uczymy dziecko dzielenia informacji na małe elementy, aby ułatwić proces zapamiętywania.
- Niektóre dzieci mogą skorzystać na nagrywaniu materiału, ale – kto ma czas na ponowne przesłuchanie całej lekcji?

G. Zmiany w urządzeniu sali lekcyjnej:

- Audiolog może zaproponować wykorzystanie osobistych słuchawek połączonych z mikrofonem, do którego mówi nauczyciel. To pozwoli dziecku z CAPD odseparować się od odgłosów tła i dzięki temu łatwiej skupić się na lekcji.
- Poprawiamy akustykę sali poprzez zastosowanie zasłon, wykładziny dywanowej, tablic na ścianach i ozdób pochłaniających dźwięki.
- Ustawiamy ławki w taki sposób, aby umożliwić dzieciom pracę indywidualną lub w małych grupach,
- Unikamy prowadzenia lekcji przy otwartych drzwiach.

źródło: Kutscher, M.L., Attwood, T., Wolff, R.R. (2007). Dzieci z zaburzeniami łączonymi. Warszawa: K.E. Liber

Zebrała: pedagog mgr D. Kaszewska-Bosiacka